

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA REVIJA, KI ŠE IZHAJA

PLANINSKI

U E S T N I K

12
2024

4,40 €

TEMA MESECA

**Kanin, pogorje
rekordov**

Z NAMI NA POT

Naravni park Blidinje

IZ PLANINSKE ZALOŽBE - IZDELEK MESECA JANUARJA

TURNO SMUČANJE, Tone Golnar

Vsi ljubitelji turnega smučanja in tudi tisti, ki se tega športa šele lotevate, boste v priročniku našli številne koristne teme in napotke:

- predstavitev opreme in oblačil za turno smučanje,
- tehniko in taktiko turnega smučanja,
- varnost gibanja v obstoječih snežnih razmerah,
- orientacijo v gorah v snežnih razmerah,
- napotke za izbiro turnosmučarskega cilja, primerne nivoju smučarskega znanja,
- prvo pomoč na turni smuki,
- obogateno besedilo z nazornimi fotografijami, skicami in tabelami.

Format: 160 x 240 mm; 224 strani, integralna šivana vezava

CENA: V času od 1. 1. 2025 do 31. 1. 2025 lahko priročnik kupite po akcijski ceni s 40-odstotnim popustom: 17,94 €* (redna cena: 29,90 €*).

*DDV je obračunan v ceni. Stroške poštnine plača naročnik.

NOVO V PLANINSKI TRGOVINI

MODERNE VEČRAZTEŽAJNE SMERI, Andrej Grmovšek, Viktor Relja

V planinski trgovini je ponovno na voljo plezalni vodnik *Moderne večraztežajne smeri*, tretja dopolnjena in razširjena izdaja.

V plezalnem vodniku predstavljamo:

- Več kot 300 smeri modernih večraztežajnih smeri v 69 slovenskih stenah.
- Vrse na fotografijah sten in skice kompleksnejših smeri.
- S svedrovci popolnoma opremljene smeri; moderne smeri, v katerih ni potrebno dodatno zabijanje klinov, potrebna pa so premična varovala; s svedrovci preopremljene klasične smeri.
- Pregledne zemljevide z bistvenimi informacijami, koordinate izhodišč in vstopov v smeri s kodami QR.

Format: 160 x 240 mm; 224 strani, integralna šivana vezava

CENA: 34,90 €

INFORMACIJE · NAKUP · NAROČILA

PLANINSKA ZVEZA SLOVENIJE, PLANINSKA TRGOVINA PZS

NA SEDEŽU Ob železnici 30a, Ljubljana, v času uradnih ur
(v ponedeljek in četrtek od 9. do 15. ure, sredo od 9. do 17. ure, petek od 9. do 13. ure; odmor za malico 10.30–11.00).

PO POŠTI p. p. 214, SI-1001 Ljubljana

PO TELEFONU 01 43 45 684 v času uradnih ur brezplačna telefonska številka 080 1893 (24 ur na dan, vse dni v letu)

PO FAKSU 01 43 45 691

E-NAROČILA trgovina@pzs.si ali spletna trgovina PZS: <http://trgovina.pzs.si>.

SLOVENSKI PLANINSKI MUZEJ

Triglavska cesta 49, 4281 Mojstrana • telefon: 08 380 67 30 • faks: 04 589 10 35 • e-naročila: info@planinskimuzej.si

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK

Planinska zveza Slovenije

ISSN 0350-4344

Izhaja osemnajstega v mesecu.

Planinski vestnik objavlja izvirne prispevke, ki še niso bili objavljeni nikjer drugje. 124. letnik

NASLOV UREDNIŠTVA

Planinska zveza Slovenije

Uredništvo Planinskega vestnika

Ob železnici 30a, p. p. 214

SI-1001 Ljubljana

T: 01 434 56 90, F: 01 434 56 91

E: pv@pzs.si

www.planinskivestnik.com

www.pvkazalo.si

www.facebook.com/planinskivestnik

ODGOVORNI UREDNIK

Vladimir Habjan

UREDNIŠKI ODBOR

Emil Pevec (tehnični urednik), Marta Krejan Čokl, Zdenka Mihelič, Irena Mušič Habjan, Mateja Pate, Dušan Škodič, Tina Leskošek, Mire Šteinbuch

ZUNANJA SODELAVCA

Peter Šilak, Miha Pavšek

LEKTORIRANJE

Marta Krejan Čokl, Mira Hladnik, Vera Šeško, Sonja Čokl, Darja Horvatič (korektorica)

OBLIKOVANJE

Mojca Dariš

GRAFIČNA PRIPRAVA IN TISK

Schwarz print, d. o. o.

Tiskano na NEO MATT papirju, Triglav papir

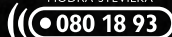
NAKLADA: 4200 izvodov

Prispevke, napisane z računalnikom, pošiljajte po elektronskem mediju na naslov uredništva ali na elektronski naslov. Poslanih prispevkov ne vračamo. Uredništvo si pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajsanja, povzemanja ali delnega objavljavanja nenaročenih prispevkov v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi. Mnenje avtorjev ni nujno tudi mnenje uredništva in PZS. Kopiranje revije ali posameznih delov brez privolitve izdajatelja ni dovoljeno.

Naročanje

Po pošti na naslov: Planinska zveza Slovenije, Ob železnici 30a, p. p. 214, SI-1001 Ljubljana, po elektronski pošti na naslov: pv@pzs.si ali po telefonu 080 1893 (24 ur na dan) in na naslovu: <https://clanarina.pzs.si/vestnik.php>.

MODRA ŠTEVILKA

Transakcijski račun PZS

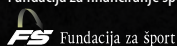
IBAN: SI56 6100 0001 6522 551

SWIFT: HDLSI22

DELAVSKA HRANILNICA D.D. LJUBLJANA

Naročnina 44 EUR, 68 EUR za tujino, posamezna številka 4,40 EUR, poletna številka 5,50 EUR. Člani PZS so upravičeni do 25 % popusta na letno naročnino Planinskega vestnika (33,00 EUR). Reklamacije upoštevamo dva meseca po izidu številke. Ob spremembi naslova navedite tudi stari naslov. Upoštevamo samo pisne odpovedi do 1. decembra za prihodnje leto.

Program informiranja o planinski dejavnosti sofinancirata Ministrstvo za šolstvo in šport RS in Fundacija za financiranje športnih organizacij v RS.

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI

Triglav v zimski preobleki.

Foto Dan Briški

Uredništvo Planinskega vestnika skrbno preverja vse članke in točnost v reviji objavljenih opisov poti, ki praviloma vključujejo opozorila na nevarnosti in možne pasti obiskovanja gora. Žal pa je vsak opis vedno subjektiven, poleg tega se objektivne težave na terenu lahko spreminjajo iz dneva v dan, celo iz ure v uro. Zato uredništvo revije in Planinska zveza Slovenije ne moreta prevzeti nobene odgovornosti za morebitne poškodbe ali materialno škodo, ki bi jih utrpel kdorkoli zaradi hoje in plezanja po gorah po navodilih iz te revije.

Obračamo nov list

Za nami je knjižni sejem, praznik knjige. Je tudi praznik revije, saj velja za knjižni medij. Po obisku sodeč ljudje še vedno veliko berejo, a kot kažejo nekatere naklade, niso ravno vneti kupci knjig. Posebno mi je bilo všeč, da so v dopoldanskem času vodili na ogled knjig otroke in šolarje. Zgodaj je treba začeti iz ljubeznijo do knjig. Po jutru se dan pozna. Velika zmagovalka sejma in knjiga leta je *Svetišča narave*, pogovor z avtorico Ireno Cerar boste našli v tej številki.

O tem, v katero smer gre založniška produkcija, so na okroglih mizah veliko govorili tako teoretiki kot tudi praktiki. Predvsem slednji so me prepričali – manj pa tisti z veliko državnimi podporami in tudi drugimi prijemi, ki nas, male založnike, včasih stisnejo v kot. Tudi dobesedno. Če ste videli stojnice velikih založnikov, ste morda pomislili, da bi se okoli njih lahko vozil s kolesom, ker so zavzemali toliko prostora – nas male pa mnogi niti našli niso. Vsaj tako so se pritoževali obiskovalci. Hja, knjiga za nekatere predstavlja bolj tržno blago kot pa kulturno ali vzgojno vrednost. V katero smer gre področje jezika, je bilo prav tako dobro vidno, saj angleška ponudba ni bila več tako redka kot pred leti.

Pa pustimo to, na kar ne moremo prav veliko vplivati. Dejstvo je, da se knjižni trg hitro spreminja, kar je veljalo pred petimi leti, ne velja več zanesljivo, zagotovo pa ne tisto, kar je bilo pred desetimi. Spremembe so torej nujne in potrebne, sicer te trg odrine v zgodovino. Naš ljubi *Planinski vestnik*, ki bi moral biti spomeniško zaščiten, saj je najstarejša slovenska revija, ki še izhaja (pripravljamo se na okroglo obletnico: februarja 2025 bo 130. leto od prvega izida, obenem pa bo to 125. letnik izhajanja), je v teh turbulentnih časih raznovrstnih novih medijev vedno bolj ob strani. Konec leta se namreč množijo odpovedi naročnine, kar nas skrbi. Če je bil poglobitveni razlog za odpoved še pred leti pomanjkanje sredstev, ki je bralce prisililo k varčevanju, je v teh časih povsem drugače – zdaj nam bralci pišejo, da težko najdejo čas za branje. Vsaj na tiskanem mediju, si mislim.

Zato trendom v novih medijih branja sledi tudi naš izdajatelj, Planinska zveza Slovenije, tako da uvaja e-revijo, ki omogoča branje na telefonu, tablici ali računalniku. Tak izvod smo pred leti sicer že izdajali, a se takrat stvar ni prijel. Zdaj je drugače. Računamo, da bo med novimi naročniki tudi kdo iz mlajše generacije. Digitalna različica namreč vključuje številne funkcionalnosti, ki prilagodijo izkušnjo posamezniku. Do konca januarja 2025 se boste morali naročniki odločiti, če bi prešli na e-naročnino, ali pa boste morda izkoristili ugodno kombinacijo obeh, tiskane in e-naročnine. Preizkusna možnost omogoča uporabnikom, da odkrijete prednosti digitalnega dostopa in sami presodite, katera oblika branja vam najbolj ustreza. V januarski številki sledi še več informacij o spletnem obrazcu za e-naročnino. Popusti za člane planinskih društev bodo za vse vrste naročnin še vedno veljali.

Prispeli smo do konca leta. Za nas je bilo bogato in pestro, napolnjeno z množico zanimivih člankov, za katere smo se močno trudili. Upamo, da so vam nudili dovolj vpogleda v gorski svet in vas navduševali. Zdaj je čas, da nas podprete, da nam stojite ob strani, da nas ne zapustite – uredništva in izdajatelja, ki se z našimi predhodniki za vas trudimo skoraj 130 let.

Vladimir Habjan

4

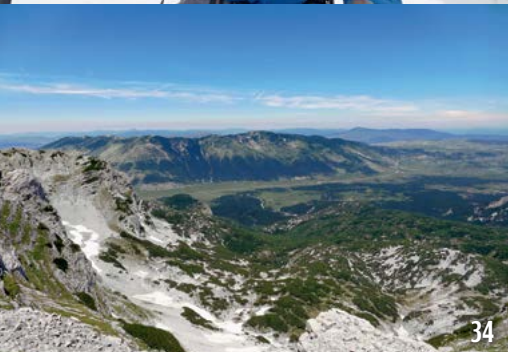
20

26

29

34

41

UVODNIK

1 **Obračamo nov list**

Vladimir Habjan

KANIN

4 **Pogorje rekordov**

Marko Berginc

INTERJUJ

20 **Pogovor z Ireno Cerar**

Mojca Volkar Trobevšek

GORSKO REŠEVANJE

26 **Ujeta v steni**

Tadej Trobevšek

INTERJUJ

29 **Pogovor z Urhom Primožičem**

Alenka Frantar

Z NAMI NA POT

34 **Naravni park Blidinje**

Mira Hladnik

PLANINČKOV KOTIČEK

41 **Tudi dimnik lahko postane dom**

Kristina Menih

**USEBINE USEH
PLANINSKIH VESTNIKOV
OD LETA 1895 DALJE NA
WWW.PUKAZALO.SI**

Naročilo na Planinski vestnik

Brezplačna številka
24/7: 080 18 93
01 43 45 684
trgovina@pzs.si
Ljubljana,
Ob železnici 30a

44

48

52

56

53

62

TREKING

44 Po malo znanem Tadžikistanu

Massimo Cappuccio
Prevod Mire Steinbuch

INTERJUJ

48 Pogovor s Tomom Uirkom in Iztokom Tomazinom

Mojca Volkar Trobevšek

OBLETNICA

52 Podrediti telo svojemu duhu in volji

Žarko Rovšček

ZGODOVINA

56 Večni krog

Žarko Rovšček

LITERATURA

59 Želja pomagati že 25 let

Mire Steinbuch

STRIP

60 Kocbekov dom na Korošici

Urška Godec,
Matjaž Bertoncelj

ŽIVETI GORE

62 Festival zgodb, ki jih pišejo gore

Peter Mikša

MINIATURA

64 Kurja dolina

Marko Matjašič

66 LITERATURA

70 PLANINSKA ORGANIZACIJA

Podprite nastanek dokumentarnega filma o *Planinskem vestniku*

V uredništvu *Planinskega vestnika* si šteujemo v čast, da ustvarjamo najstarejšo slovensko revijo, ki še izhaja. Nadaljevati delo eminentnih urednikov, ki so v preteklosti srečno previharili burna obdobja zgodovine, in se postaviti v vrsto piscev, med katerimi so mnoga velika imena slovenskega gorništvja, je res nekaj posebnega.

Planinski vestnik že 130 let razveseljuje ljubitelje gora – in ta jubilej želimo obeležiti z dokumentarnim filmom, v katerem bo osrednji lik prav naša revija. Nastanek filma bo z denarnimi sredstvi delno podprla Planinska zveza Slovenije. Vi, dragi bralci, pa se lahko v zgodovino zapišete kot podporniki revije, ki je nesporno del naše gorniške in narodove kulturne dediščine, tako da ji za darilo ob obletnici namenite finančni prispevek po svoji meri. Z zbranimi donacijami bomo pokrili preostale stroške snemanja dokumentarca.

Svoj prispevek lahko nakažete na

TRR SI56 6100 0001 6522 551

Planinska zveza Slovenije, Ob železnici 30a, 1000 Ljubljana
z namenom "Prispevek za PV-dokumentarec".

Za vašo podporo se vam bomo zahvalili z objavo vašega imena v reviji in v odjavni špici filma.

